

ALTERNATIV TILL KLAVE OCH MÅTTBAND VISAS PÅ ELMIA I SOMMAR

Appen mäter skogen digitalt

Med digital mätning via en app i mobilen kan både säljare och köpare av virke få ett säkrare underlag. Tjänsten, som kan kopplas till LRK, visas på Skogs-Elmia i sommar.

Text & foto: HELENA WENNSTRÖM

I skogen vid Bratteborg söder om Jönköping där Hushållningssällskapet har sin monter på mässan är det tomt i januari – så när som på några skogsrådgivare från Hushållningssällskapet och företaget Katam. De planerar upplägget på skogsmässan i början av juni då app-tjänsten demonstreras.

Skogsägare kan då längs en slinga få en visning av appen som skapats av Katam och utvecklas till en tjänst tillsammans med Hushållningssällskapet. De får också prova själva i

Krister Tham filmar några träd. Efter en stund får han fram en digital modell i appen.

Hushållningssällskapet monter.

– Vi kommer att kunna mäta grundyta, diameterfördelning och uppskatta virkesvolymen, säger Simon Halling Ekmåne, skogsrådgivare vid Hushållningssällskapet Kalmar Kronoberg Blekinge som tillsammans med kollegorna i Jönköping står för tjänsten som går under arbetsnamnet "LRK plus".

KRISTER THAM, VD för Malmöbolaget Katam, drar på sig mössan och plockar upp mobilen ur jackfickan. Han startar appen och filmar ett antal träd. Tio minuter senare kollar han igen och då har appen skapat en digital modell.

– Vår ledstjärna har varit att det måste fungera utan internetuppkoppling eftersom det ofta är dålig mobiltäckning i skogen, säger han medan han visar hur appen fungerar.

Han är själv skogsägare och har en bakgrund i telekombranschen. Det var i hans skog vid Markaryd som han och en kollega kläckte idén till appen för tre år sedan. Nu har företaget ett antal kunder som mäter skog med appen. Hushållningssällskapet är den första aktören som Katam utvecklar en tjänst tillsammans med.

– Det här blir ett säljstöd till våra kunder och en utveckling av våra tjänster. Vi förstärker och uppdaterar våra kunskaper och det kommer våra kunder till godo, säger Magnus Ekström,

skogsrådgivare på Hushållningssällskapet Jönköping.

Det blir lättare för skogsägare att sluta avtal med industrin med mer fakta på bordet. Det blir också säkrare för köparen.

– **DET GÅR INTE** att diskutera bort fakta. Det blir också en större öppenhet när man handlar. Som det är i dag går det inte att jämföra olika köparens prislistor, inte ens för samma bestånd, säger Simon Halling Ekmåne.

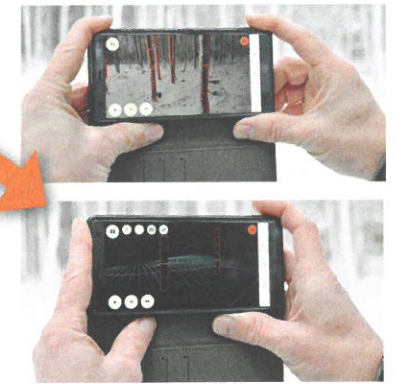
Digital mätning med appen testas också i

Redan dags att planera för app-demonstration på Skogs-Elmia: Simon Halling Ekmåne och Magnus Ekström, skogsrådgivare på Hushållningssällskapet, Krister Tham och Hans Thunander, vd och affärsutvecklare på Katam, och Lars Klint, skogsrådgivare på Hushållningssällskapet.

forskningsprojektet Adaptiv skogsskötsel som Hushållningssällskapet har dragit i gång tillsammans med Linnéuniversitetet. Forskningen är ett sätt att prova olika åtgärder i skogen och lära sig efterhand. Slutsatser dras alltså redan till nästa gång det är dags för röjning, gallring, naturvårdsåtgärder, gödsling, slutavverkning eller askåterföring. Skogsstyrelsen är med och finansierar projektet via EU-medel.

Provytor ska under våren tas fram, främst i Hushållningssällskapets egen skog. För att lära sig mer om bland annat digital mätning testas projektet den och jämför samtidigt med traditionell, analog mätning.

– Vi vill visa hur skogsskötsel kan utvecklas i framtiden. Vi tror att våra kunder har nytta av resultatet och tekniken. Det är viktigt att försöken görs vetenskapligt så att de kan testas i

Så här kan det se ut när appen mäter olika saker i skogen.

FAKTA: LRK

■ **Leveransrotköp, LRK**, innebär att köpare och säljare kommer överens om fasta priser och volymer. Efter avverkningen mäts virket upp vid industrin. Säljaren får det överenskomna nettopriset per kubikmeter. Förskott kan betalas ut efter en uppskattning av volymen.

Med digital mätning före avverkningen får både säljare och köpare ett betydligt säkrare underlag för sitt avtal.

Det blir möjligt att följa varje enskilt trads utveckling.

framtiden, säger Simon Halling Ekmåne, som är projektledare.

Krister Tham ser sin app som början på precisionsskogsbruk.

– Jag tror att vi kommer att gå från mätning av hela bestånd till enskilda träd. Det blir möjligt att följa varje enskilt trads utveckling. Då kan man också fatta bättre åtgärdsbeslut, säger han. ■

Älgen klarade torkan sämst

Färre älgkalvar och försämrade reproduktion är följderna av förra sommarens torka. Däremot klarade sig vildsvinen bra.

Text: HELENA WENNSTRÖM

Vildsvinen är redan i god kondition och en del suggor fick kultingar i januari. Kullarna blir mer utspridda och många suggor är kultingförande under stora delar av året. De blir därmed svårare att jaga.

– Stammen har sedan några år passerat älgen i antal och breder ut sig mot nordväst. Vildsvinen finns nu i Dalarna, Värmland och Gävleborg,

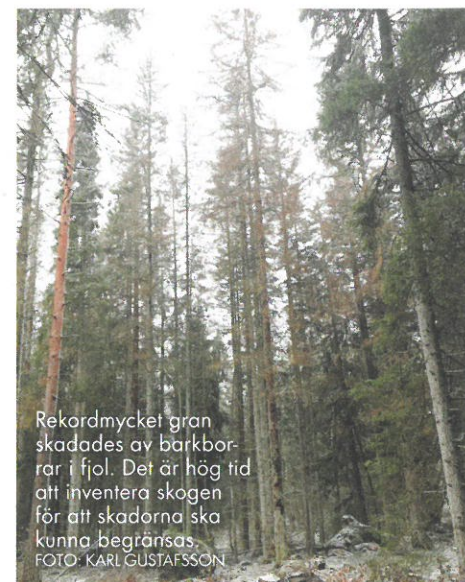
säger **Karin Stoeckmann**, jaktvårdskonsulent vid Svenska Jägareförbundet.

Hon föreläste om viltet i torkans spår vid en träff med Blekinge gille i januari.

Hon tror på en bra jaktssäsong, men uppmanar skogsägarna till skötselåtgärder som gynnar viltet: rätt trädslag på rätt mark, mer blandskog och mer buskage som ger naturligt foder.

Älgarna är bland de djur som för mest illa av torkan i skogen 2018. Antalet älgar sjunker därmed troligen i år. Under årets älgjakt bör man därför prioritera att skjuta mindre och klenare djur. Ett sätt att öka kvaliteten på älgstammen är att höja medelåldern på djuren.

– Man måste tänka på vad som är kvar efter jakten, säger Karin Stoeckmann. ■

Rekordmycket gran skadades av barkborrar i fjol. Det är hög tid att inventera skogen för att skadorna ska kunna begränsas. FOTO: KARL GUSTAFSSON

Kall och blöt vår kan hejda barkborren

Vädret i vår och sommar avgör om de rekordstora barkborreskadorna i Götaland förvärras mycket eller lite. Skogsägarna kan göra en del själva för att begränsa dem.

Text: HELENA WENNSTRÖM

Två och en halv miljoner kubikmeter gran i Götaland har skadats av barkborrar. Det är en miljon kubikmeter mer än 2006 då det fanns mycket vindfällen i skogen efter stormen Gudrun.

Värst är skadorna i Kalmar och Blekinge län, på småländska höglandet och i delar av Skaraborg. De skogsägare som inte inventerade

sin skog i höstas bör göra det så snart som möjligt så att skadorna kan begränsas, uppmanar Karl Gustafsson, skogsrådgivare vid Hushållningssällskapet i Kalmar.

– Det är hög tid. Det gäller att markägarna är på tårna inför våren och försommaren när granbarkborrarna svärmar.

– Det är viktigt att ta bort angripna träd. Det är också jätte viktigt att hugga upp alla vindfällen i skogen efter vinterns blåst, säger han.

Blir det en kall och blöt vår och försommar begränsas granbarkborrarnas framfart. Då svärmar de kanske bara en gång. Dessutom

Granbarkborre. FOTO: CLAES HELLQVIST, SLU

får träden större motståndskraft.

Ytterligare en varm och torr sommar gör att barkborrarna kan svärma två, tre gånger.

I Skogsstyrelsens värsta scenario är över tolv miljoner kubikmeter i fara, vilket motsvarar ett värde på sex

miljarder kronor.

Skogsstyrelsen har bildat en krisgrupp för samverkan mot barkborreskadorna.

– De skogsägare som har frågor eller behöver hjälp kan vända sig till oss på Hushållningssällskapet, säger Karl Gustafsson. ■